

RECRUDESCUNT – KÁRPÁT-MEDENCEI TÖRTÉNELMI VERSENY

2. ÍRÁSBELI FORDULÓ

Kedves Játsszótársaink!

Köszönjük szépen a beküldött megfejtéseket!

A második forduló postára adási határideje is a hetilap megjelenési dátumát követő 9. nap. A feladatok letölthetők a keresztényelet.hu, a Lakiteleki Eötvös Iskola eotvosiskola.hu és a Hungarikum Liget nepfolakitelek.hu honlapjáról is. A három írásbeli forduló alapján a legjobb eredményt elérő 20 csapatot hívjuk meg a 2025. április 3–5-én megrendezésre kerülő korosztályonkénti középöntőre és döntőre, a Lakiteleki Népfőiskolára.

Védnökeink: Lezsák Sándor, a Magyar Országgyűlés alelnöke és Czoborczy Bence, a *Keresztény Élet* főszerkesztője

További felvilágosítás kérhető
a 70/931–7808-as számon Olajos Istvántól

Játékunk feladatlapjaiban az „Á” betűvel jelölt kérdések az általános iskolásoknak, a „K” betűvel jelöltek pedig a középiskolásoknak szólnak. Ha a kérdés száma mellett nincs betűjel, akkor azt az általános iskolásoknak és a középiskolásoknak is meg kell oldaniuk.

1. TOTÓ**14 pont**

A kérdésekre egy vagy több helyes választ is találhatnak!

1. Ki volt a török szultán a zentai csata idején?

A – Ibrahim B – III. Szelim C – II. Musztafa D – IV. Murad

2. Ki volt annak az erdélyi fejedelemlnek a felesége, akinek a nevéhez a „Háttra van még a fekete leves” szólás eredetét kapcsolni szokás?

A – Zrínyi Ilona B – Bornemissza Anna C – Bethlen Kata D – Teleki Klára

3. Melyik országrész maradt a szabadságharc kezdetétől a végéig kuruc kézen?

A – Tiszahát B – Ormánság C – Viharsarok D – Szilágyság

4. Mi igaz Esze Tamásra a felsoroltak közül?

A – Édesanyját és feleségét is Annának keresztelték. B – Ágostai evangélikus hitvallású.
C – Apja hatókrös gazda. D – Vitézsége miatt Tarpa hajdúvárosi címet kapott.

5. Ki kormányzott régensként a később II. Rákóczi Ferencet szövetségeseiként segítő francia uralkodó helyett annak nagykorúsításáig?

A – az édesanyja B – Mazarin bíboros C – Richelieu bíboros D – Colbert

6. Milyen származású volt a II. Rákóczi Ferencet a bécsiújhegyi börtönből megszöktető kapitány?

A – orosz B – osztrák C – francia D – porosz

7. Ki szerkesztette Rákóczi újságját, amelyben a magyarországi eseményekről igyekezett tájékoztatni Európát?

A – Kállai András B – Ráday Pál C – Forgách Ferenc D – Tüköry Kristóf

8. Melyik országgyűlésen választották Rákóczit Erdély fejedelmévé?

A – szécsényi B – ónodi C – gyulafehérvári D – kolozsvári

9. Milyen nyelven írta meg a fejedelem híres emlékiratát?

A – latin B – francia C – magyar D – német

10. Melyik európai uralkodócsaláddal került közvetlen rokoni kapcsolatba Rákóczi házassága révén?

A – Hesseni B – Romanov C – Orléans-i D – Bourbon

11. Franciaországban milyen ezred viseli a mai napig Bercsényi László nevét?

A – tengerészgyalogos B – ejtőernyős C – idegenlégiós D – harckocsizó

12. Melyik XX. századi folyóirat címlapját díszítette Mikes Kelemen képe?

A – Nyugat B – Kelet Népe C – Helikon D – Magyar Múza

13. Melyik jeles napon hunyt el Rákóczi fejedelem?

A – pünkösdkor B – karácsony másnapján C – nagypénteken D – húsvétkor

13+1. Kiről nevezték el azt a székesegyházat, ahol Rákóczi hamvai nyugszanak?

A – Nagyboldogasszony B – Szent Erzsébet
C – Szent Márton D – Szent Miklós

2. „A” MONDÁRÓL MONDÁRA**30 pont**

A Rákóczi-szabadságharc mondakincséből idézünk. Mi a címe a mondáknak, kik mondják, kiknek mondják az idézetekben szereplő szövegeket?

a) Ne is kérdezzetek, csak üssetek!

b) Bár mi mind meghaltunk volna, csak az ezredes úr maradt volna élve!

c) Türitek a rágalmazók szavát?!

d) A haza pénze valék, harc eszköze és emelője,
Most a szabadságnak dörgve vivom jogait.

e) Annyit küldök, hogy még a köznémet is hadd igyék belőle!

f) Megismered, Ferikém? Ez az a dolmány, amit még kicsi korodban hordtál.

g) Vitézlő uram! Odaakasztottam ám a fokost a nyeregkápára!

h) Ó, csak szakadna rájuk az első pince!

i) Megemlékezzél róla, hogy egy kuruc ezredessel volt dolgod.

j) Ön bátor katona, és én örömmel látnám családomban.

3. „Á” IRÁNYTŰ

A kiemelt betűtől kezdve haladjanak a megfelelő sorrendben a jelölt égtájak szerint! A két ábrán ugyanannak a feladatnak két részét olvashatják. Írják le a feladatot, és készítsék el a megoldást!

A titkosírás megfejtése: 5 pont

A feladat megoldása:elemenként 1-1 pont, maximum 20 pont

K	T	S	B	L	A	Z	Á	C	Z
Í	É	Á	E	T	Á	R	Ó	K	I
S	Z	T	T	O	Z	O	A	S	Z
E	K	E	T	S	T	K	T	B	A
L	M	A	E	E	J	Á	A	S	T
B	Y	N	N	R	L	G	Á	D	I
N	E	D	O	S	O	A	H	T	Á
K	Ó	T	L	C	R	G	Y	B	A
É	N	E	F	N	A	O	B	S	C

K* → DK – DNY – K – ÉNY – ÉK – K – DK – D – DNY – NY – ÉK – É – ÉK – K – DK – ÉK – NY – DNY – D – DNY – DNY – NY – ÉNY – D – DK – NY – DK – ÉK – ÉK – ÉK – ÉK – D – DNY – DNY – DNY – DNY – ÉNY – D – D – K – ÉK – DK – NY – ÉK – ÉK – NY – ÉK – DK – É – É – K – ÉK – ÉNY – D – ÉK – ÉNY – ÉK – DK – NY – ÉK – K – D – DNY – K – D – NY – DNY – DK – É – DNY – NY – DK – NY – DNY – NY – D – K – ÉK – K – DNY – K – ÉK – DK – NY – ÉK – ÉNY – K – É – É

G	K	E	J	L	Ö	J
A	Y	É	T	L	E	E
Ó	Z	T	V	K	Z	T
E	E	K	I	E	É	T
S	K	S	I	A	K	K
E	A	S	T	H	A	A
T	É	Z	A	D	T	!

J* → DNY – ÉNY – K – DNY – ÉNY – DNY – K – ÉNY – NY – DNY – É – DK – DNY – K – K – DNY – DNY – É – DK – DNY – D – K – ÉK – NY – DK – ÉK – É – NY – É – K – ÉK – NY – DK – ÉK – ÉK – D – D – NY – D – NY – D – DNY – K – ÉK – ÉK – D – DNY – K

4. „Á” TETŐTŐL TALPIG **elemenként 1-1 pont, maximum 20 pont**

Készítsenek rajzot egy kuruc lovasról és egy labanc gyalogosról, majd írják ruhadarabjaik és fegyvereik mellé azok elnevezését!

5. „K” TÁBORI KIS TRACTA**10 pont**

a) Ki írt ezzel a címmel hadtudományi munkát, milyen rokonságban volt ő a nagyságos fejedelemmel?

b) Készítsenek rövid, de tartalmas összefoglalót II. Rákóczi Ferenc hadseregének szervezeti felépítéséről, azokról az erőfeszítésekről, melyekkel egységesíteni akarták felszerelését, vezénylését!

6. „K” TÚZZEL ÉS VASSAL

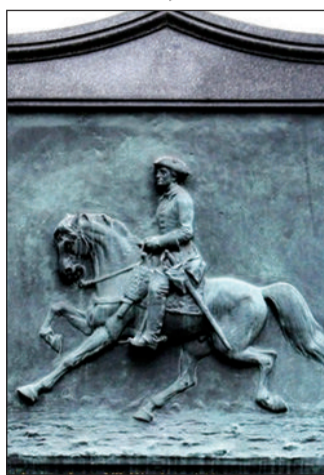
20 pont

Kiket ábrázolnak, hogyan kötődnek a Rákóczi-szabadságharcra egy időben zajló nagy európai háborúhoz a következő képek?

a)

b)

c)

d)

7. „Á” VÁR ÁLLOTT, MOST KÓHALOM

20 pont

Mely várakat ábrázolják a képek? Milyen szerepük volt ezeknek az erősségeknek a Rákóczi-szabadságharcban?

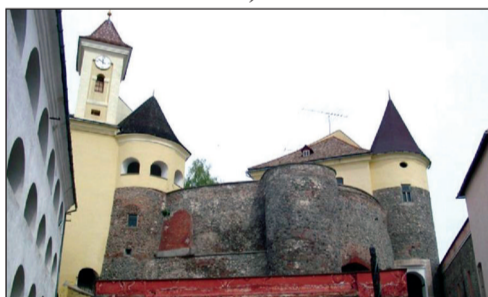
a)

b)

c)

d)

e)

f)

8. „K” LÓUGRÁSBAN

15 pont

A kiemelt betűtől indulva lóugrásban haladva egy regény címe és írójának neve a megfejtés. A mű hőse jeles család sarja, kinek négy fivére van.

- a) Ki a szerző, mi a mű címe?
b) Kik a testvérek, milyen szerepük volt Rákóczi szabadságharcában?
c) Mi lett a sorsa a címszereplőnek?

A	I	S	F	Ő
*	É	L	M	E
A	Ó	I	C	E
R	S	H	O	J
R	K	Y	S	*
*	A	Z	Ó	N

9. „K” IDŐRENDEN

30 pont

A fejedelem emlékirataiból vett idézeteket állítsák időrendi sorrendbe! Írják le azt is, milyen események, körülmények idéződnek fel a sorokban!

- a) „Az országúton álló lovasezredek először visszaverték a rácokat, de a jobbszárny minden ok nélkül megfutamodott.”
b) „De ez a gróf akkor már csalódott Ágost lengyel királyba vetett reményében, és sem tanácsot, sem segítséget nem talált.”
c) „Amikor látta a nép lelkesedését, és a vár szökevényei is biztatták, azt remélte, hogy hatalmába kerítheti, s ezért megkezdte az ostromot három kis tábori ágyúval és két mázsa lóporral.”
d) „Több tervet készítettem, hogy Károlyi lovasságával a síkságon tartsam magam, és a háborút ezzel meghosszabbítsam.”
e) „Végül, mivel követni akarták a nemzetnek azt a régi szokását, hogy vezérüket pajzsra emelik, engem is a legfőbb urak karjukra emeltek.”
f) „Átvettem a zászlókat és megjutalmaztam a tisztet, aki hozta. Forgáchnak elrendeltem, hogy jöjjön hozzám Rozsnyó városába...”
g) „Mindenekelőtt azt a merészséget vettem szemére, hogy Károlyba tette át azt a gyűlést, melyet én Husztra hívtam össze.”
h) „Pekri gróf utasításaimból láthatta, hogy teljes közönnyel viseltem megválasztásom iránt.”
i) „Udvari hadaimmal bolyongtam tehát és megszálltam azokban a falvakban, amelyeket még nem ért el a járvány, hogy az ellenség elől elrejtsem valódi helyzetemet.”
j) „A haza atyja címet adták nekem, és elmondhatom, hogy ez illet is irántuk táplált benső érzelmeimhez.”

10. „Á” VEZÉRLŐ FEJEDELEM

15 pont

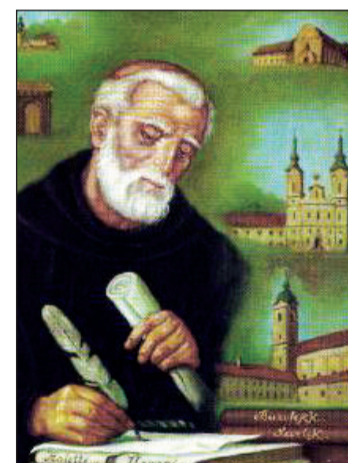
„Én magam csak úgy jelenek meg a gyűlésen, mint az ország mágnásainak egyike, vagy még inkább, mint a rendek javáért buzgólkodó polgár [...] és követem, amit a rendek közös megegyezéssel elhatároznak.”

- a) Melyik országgyűlés megnyitására hangzott el Rákóczi ezen nyilatkozata?
b) Mutassák be az országos gyűlés határozataként létrehozott államszervezetet!
c) Épp 200 esztendővel korábban hol, miről egyeztek meg az országos rendek?

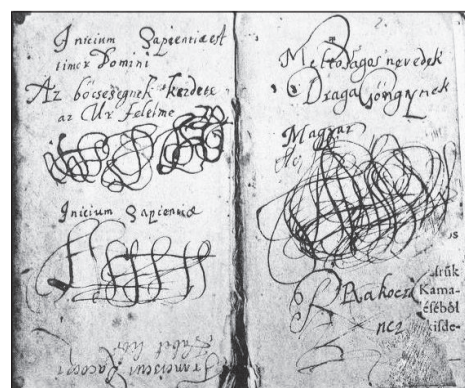
11. „K” FORTUNA GYORS SZEKERÉN

A pajzsra egy fa látható, melynek tetején holló ül. Szemben egy vitéz áll, és a fán ülő madárra céloz. A sisakdísz koronájából zászlót tartó vitéz emelkedik ki.

- a) Melyik családról van szó? 2 pont
b) A család több tagja Rákóczi híve volt. Kik ők, ismertessék röviden pályájukat! 3–3 pont
c) Egyikük temetésén a kor legnagyobb szónokai közé tartozó minorita szerzetes mondott gyönyörű gyászbeszédet. Ki az elhunyt jeles férfiú, mivel érdemelte ki a díszes temetést, 3 pont
d) Ki volt a szónok, mit tudnak róla? 5 pont

KÉPJÁTÉK

Kedves Olvasóink számára, akik szívesen fejtenek rejtvényeket, de nem játszanak a csapatversenyben, a Kiadó által felajánlott könyvekért minden kérdéssorhoz egy képes fejtőt mellékelünk. A megfejtést a *Keresztény Élet* szerkesztősége címére (1075 Budapest, Károlyi krt. 1.) nyílt levelezőlapra kérjük beküldeni a megjelenéstől számított 1 héten belül!

HOL JÁRUNK?

Mit ábrázol a kép, hogyan kapcsolódik a kép a nagyságos fejedelemhez?